

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

14

ΜΑΡΤΙΟΥ

30

Σχεδιασμός εντύπου: Visual Options

Φωτογραφίες Κ.Ο.Θ.: Visual Options

Διαχειρισμοί: "Μακεδονική Χρωμανάθηση"
Εκτυπωση: Kouptsiotis - Mouloudaki

Μουσικολογική Επιρέξειο: Evelin Voigtmann
Συντονισμός-Εμπέλειο: Έλινα Μυζιώνακη

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

» ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Μίκης Μιχαηλίδης

» ΜΟΝΙΜΟΣ ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΣ Κ.Ο.Θ.

Κάρολος Τρικοπίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

» Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Πατσαρίδης

» Αντιπρόεδρος

Άρης Μπαζαμαδέης

» Μέλη

Δημήτρης Πάτρας

Γιώργος Πολίτης

Δημήτρης Χανδράκης

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΓΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

» Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

» Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

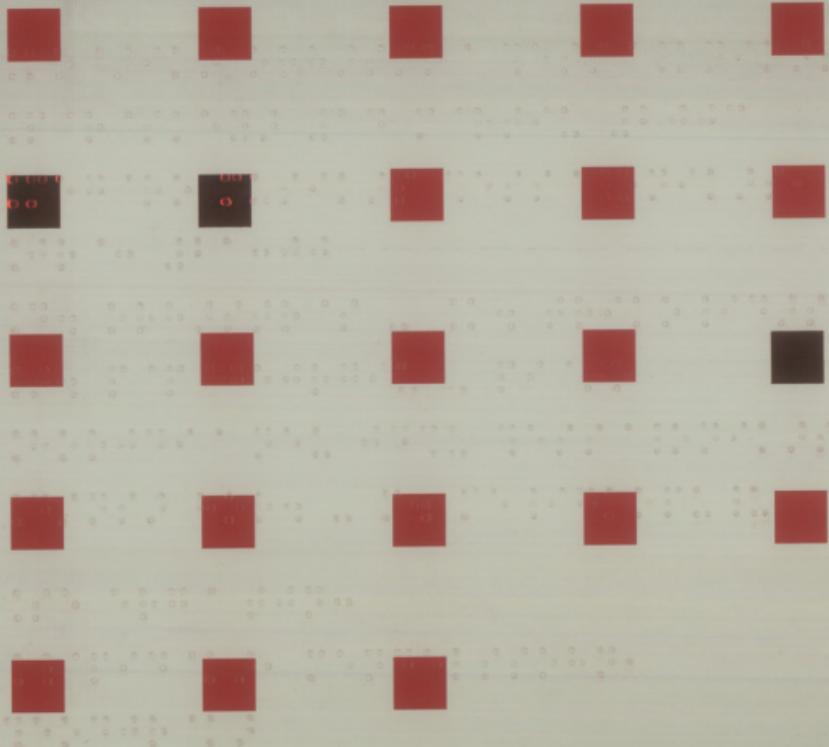
» Μέλη

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Μαρία Τούρτα

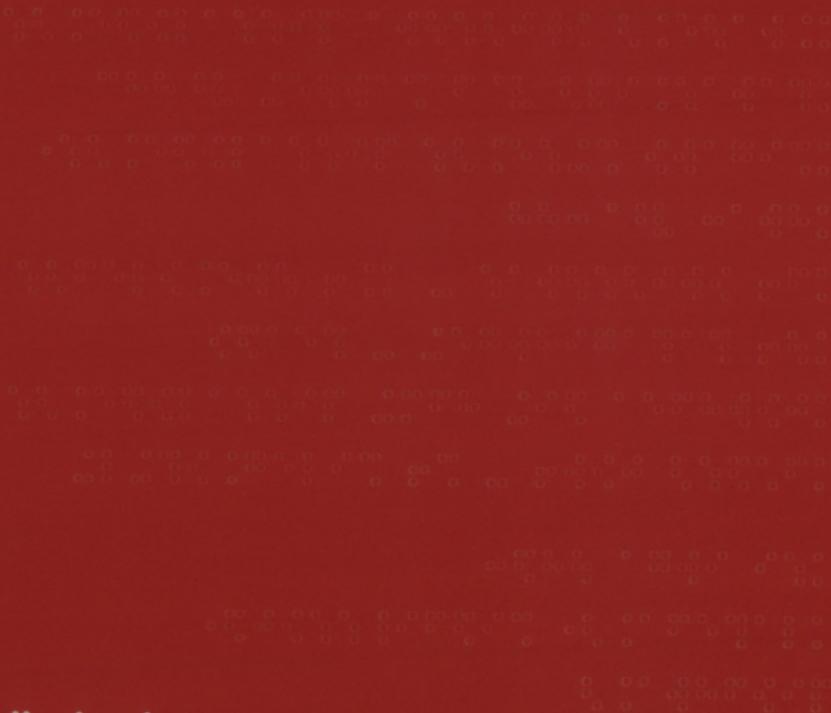
Ιφιγένεια Παραστατίδη

113

Το παραπάνω κείμενο είναι γραμμένο στη γηώσα Braille
για τους έχοντες μειωμένη ικανότητα όροσης

ΕΠΙΧΡΙΣ

Ο νεαρός Louis Braille συνέδιπτοποίας ότι το αύστημα με τις ανάγλυφες τελείες θα ήταν πολὺ χρήσιμο, εφ' όσων απλοποιούνται. Τους επόμενους μίνις πειραματιστικές εντατικά με διάφορες εκδοχές του αυστημάτος μέχρι που ανακάλυψε το ιδιαίκο. Το νέο αύστημα χρησιμοποιούμε έδι τελείες. Σε λίγα χρόνια δημιουργήσε ξεχωριστούς κώδικες για μαθηματικά αλλά και μουσική. Το 1827 εκδόθηκε το πρώτα βιβλίο σε braille...

14 μαρτίου 2003 >>>

παρασκευή | μέγαρο μουσικής θεασαλονίκης | 21:00

Κάρολος Τρικούπης δ/ντης ορχήστρας
 Τατιάνα Παπαγεωργίου πιάνο
 Παιδική Χορωδία Νέου Ωδείου Θεσσαλονίκης
 Μαρία Μεδιγκοπούλου δ/ντη χορωδίας

Μ. Λαμπάκης

"...Να συνθέσω τη γαλήνη..." για τηλεοπτικά και μεγάλη ορχήστρα ① ΔΙΑΡΚΕΙΑ 12'

F. Mendelssohn-Bartholdy

Κονταέρτο αρ.2 για πιάνο και ορχήστρα, σε ρε ελάσσονα, έργο 40 ② ΔΙΑΡΚΕΙΑ 25'

I. Allegro appassionato, II. Adagio molto sostenuto, III. Presto scherzando

Μ. Θεοδωράκης

Συμφωνία αρ.2 για πιάνο, παιδική χορωδία και ορχήστρα (Το τραγούδι της γης) ③ ΔΙΑΡΚΕΙΑ 70'

I. Andante, II. Presto, III. Andante, IV. Presto

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Η **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης** (Κ.Ο.Θ.) ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλιντα Μχαγλάϊδη, με τον τίτλο "Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος". Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ίδρυτη της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία.

Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική "οπιτάλη" της: πρώτος ο Σόλιν Μχαγλάϊδης και στη συνέχεια ο Γεωργίος Θυμής, ο Άλκης Μπαλάτης, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατοσαλίδης και ο Λεωνίδης Καβάδης. Σήμερα, η **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης** αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτής διευθυντής της είναι ο Μίκης Μχαγλάϊδης.

Από την αρχή της καλλιτεχνικής της διαδρομής η Κ.Ο.Θ. συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπετόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ού αιώνα, με στόχο πάντοτε την ανάδεξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα δρώματα του κλασικού.

Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης

και τη προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν, επίσης, οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποιήσε.

Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί, καθώς και σολιστές διεθνούς ακτινοβολίας (Α. Khatchaturian, Οδ. Δημητριάδης, M. Rostropovich, N. Gutman, M. Maisky, Δ. Σγουράς, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, L. Kogan, Λ. Καβάδης, V. Tretjakov, V. Spivakov και άλλοι) έχουν συμφρέζει με την Κ.Ο.Θ.

Η **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης** πραγματοποιεί επημένιας μεγάλο αριθμό συναυλιών και έχει εμφανισθεί επανειλημένα στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της Ελλάδας (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρακλείου, Δημητρία, Φεστιβάλ Φλύτων) όσο και του εξωτερικού (Διεθνές Φεστιβάλ "Κύπρια"-Κύπρος, International Festival "Zino Francescatti"-Μασσαλία, Φεστιβάλ Eclécitc, Βαλένθια κ.ά.), καθώς και στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Μίκης Μιχαηλίδης

αναπλ. διευθυντής Κ.Ο.Θ.

Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου, όπου απούδοσε βιοή και θεωρητικά. Συνέχισε στο Κρατικό Ωδείο Θεοσαλονίκης βιοή με τον Κοσμά Γαλιταία και ανώτερα θεωρητικά με το θεάτρο του Σόδιωνα Μιχαηλίδην. Οδηγήθηκε στις απουδές του στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής της Βιέννης, στο Κονσερβατόριο της Βιέννης και στη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής του Λονδίνου (L.R.S.M. performance).

Ξεκίνησε τις εμφανίσεις του στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση της Κύπρου. Υπήρξε μέλιος της Ορχήστρας Δωματίου Cappella Academica, της Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkunstler, του Trio Metamorfosi και του συγκροτήματος ποιητικής μουσικής Clemencic Consort στη Βιέννη.

Από το 1981 δίδει στο Νέο Ωδείο Θεοσαλονίκης και στο Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης και από το 1985 διδάσκει στο Σύγχρονο Ωδείο Θεοσαλονίκης βιοή, ορχήστρα και μουσική δωματίου. Διπύθινος τα μουσικά σεμινάρια Βερτίακος, την Ορχήστρα Νέων Βορείου Επιπλάδος και την Ορχήστρα Δωματίου Pro Musica κ.ά.

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους "Ελλήνες συνθέτες και στους νέους καλλιτέχνες. Ανέβασε ποιητικές όπερες, μιούζικαλ και μουσικό θέατρο. Έκανε πολλής παγκόσμιες και πανεπιληνιες πρώτες εκτελέσεις.

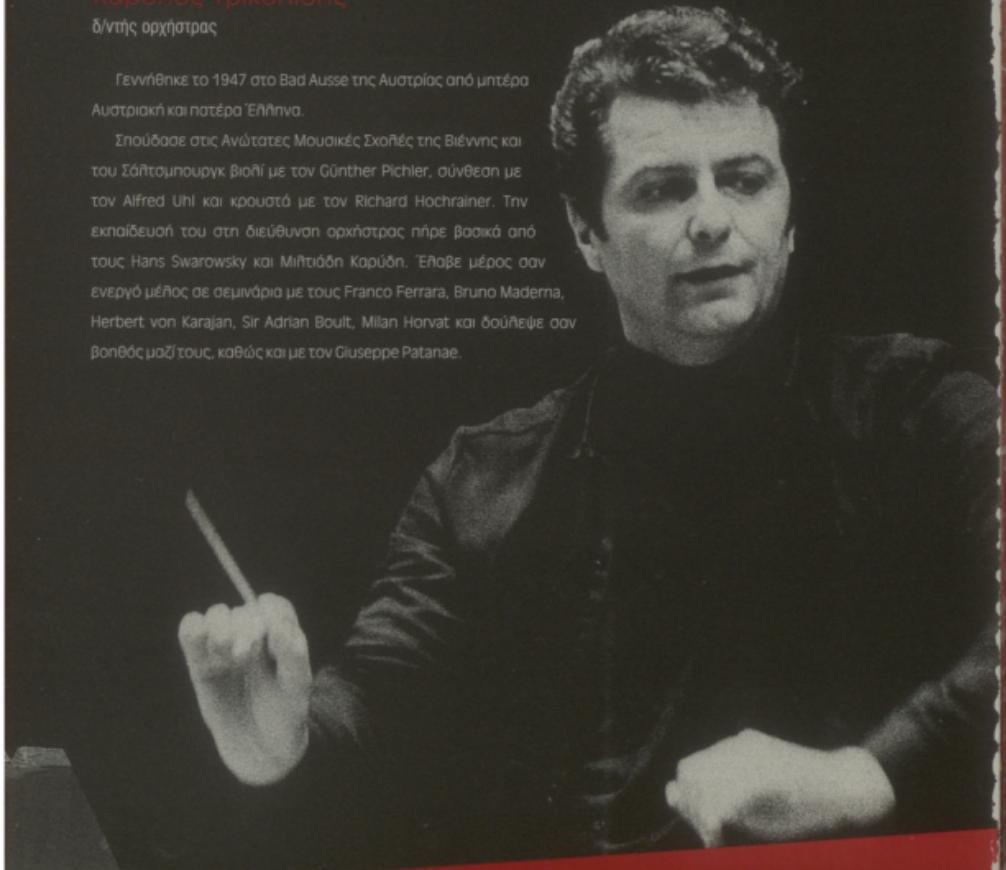
Είναι ο Α' Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεοσαλονίκης. Ενι ηθηκά χρόνια είναι μέλιος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεοσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι Αναπληρωτής Διευθυντής της Κ.Ο.Θ. Από το 2000 είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Νομαρχιακού Ωδείου Φιλάρινας και από φέτος καλλιτεχνικός διευθυντής του Σύγχρονου Ωδείου Θεοσαλονίκης.

Κάρολος Τρικοπίδης

δ/νής ορχήστρας

Γεννήθηκε το 1947 στο Bad Aussee της Αυστρίας από μπέρα
Αυστριακή και πατέρα Έλληνα.

Σπουδασε στις Ανώτατες Μουσικές Σχολές της Βιέννης και
του Σάλτομπουργκ Βιούι με τον Günther Pichler, σύνθεση με
τον Alfred Uhl και κρουστό με τον Richard Hochrainer. Την
εκπαίδευσή του στη διεύθυνση ορχήστρας πήρε βοικά από
τους Hans Swarowsky και Μίλτιάδην Καρούδην. Έποιει μέρος σαν
ενεργό μέλιος σε σεμινάρια με τους Franco Ferrara, Bruno Maderna,
Herbert von Karajan, Sir Adrian Boult, Milan Horvat και δούλεψε σαν
βοηθός μαζί τους, καθώς και με τον Giuseppe Patanæe.

Διακρίθηκε με πρώτα βραβεία στους διεθνείς διαγωνισμούς στη Μπεζανσόν (1970), Φλωρεντία (1971) και στη Βουδαπέστη (1977), όπου και του απονεμήθηκαν όλα τα 12 ειδικά βραβεία. Σε διαγωνισμό στο Παρίσι το 1977 διακρίθηκε ως μοναδικός Ευρωπαϊός για τη θέση υποτρόφου βοηθού μαθέτρου της Συμφωνικής Ορχήστρας της Βοστώνης στο Φεστιβάλ του Tanglewood, όπου συνεργάστηκε με τους L.Bernstein, S.Ozawa, A.Previn, G.Schuler και Θ.Αντωνίου.

Από 25 χρόνων εργάζεται συνεχώς σε μόνιμες θέσεις. Από το 1972 μέχρι σήμερα είναι μόνιμος αρχιμουσικός της K.O.Th. Enjolras, εργάστηκε ως πρώτος μαθέτρος σε διάφορες όπερες στη Γερμανία και Ουγγαρία (1973-1980) και ως μόνιμος μαθέτρος του Γαλλικού Εθνικού Μπαλέτου Roland Petit στη Μασσαλία, με περιοδέες σε όλη την Ευρώπη (1979-1984). Υπήρξε μόνιμος φιλοδενούμενος μαθέτρος της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ιαπωνίας (1984-1987) και από το 1991 Γενικός Μουσικός Διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Ντέμπρετσεν της Ουγγαρίας.

Ος φιλοδενούμενος μαθέτρος έχει διευθύνει επανειλιπμένα πάνω από εκατό ορχήστρες σε Ευρώπη, Αυστραλία, Ρωσία και Ιαπωνία. Εμφανίστηκε με την Orchestre Nationale ORTF στο Παρίσι και στο Φεστιβάλ Μπεζανσόν με την Κρατική Ορχήστρα της Ρωσίας στη Μόσχα, με τις Συμφωνικές Ορχήστρες: Βερολίνου, Νυρεμβέργης, Πράγας, Μελβούρνης, Ουγγαρικής Ραδιοτηλεόρασης και τη Φιλαρμονική της Βουδαπέστης. Διπύθινη επίσης την B.B.C. National Orchestra στο Κάρντιφ, τις Ραδιοφωνικές Ορχήστρες του Εισιόνη, της Σόφιας και του Βουκουρεστού, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Δρέσδης, της Σλοβενίας και της Αρμενίας, όπως και τις Ορχήστρες Gulbenkjan στη Λισσαβώνα και George Enescu Philharmonie στο Βουκουρέστι. Εμφανίστηκε στα Διεθνή Φεστιβάλ Δρέσδης, Παρισιού, Αθηνών, Βουδαπέστης, Βιέννης, Aix-en-Provence κ.ά.

Πραγματοποίησε ραδιοφωνικές εγγραφές και τηλεοπτικές συναυλίες με το A.B.C., B.B.C., O.R.T.F., R.A.I., W.D.R., O.R.F., M.R.T., N.R.O. κ.ά., καθώς και εγγραφές δίσκων με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βουδαπέστης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Gulbenkjan της Λισσαβώνας και την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ιαπωνίας, με έργα σύγχρονων συνθετών.

Τατιάνα Παπαγεωργίου

πιάνο

Γεννήθηκε στην Αθήνα, σήμου σπουδασε πιάνο κοντά στον καθηγητή Τάνη Γεωργίου και έλαβε δίπλωμα πιάνου με άριστα παμψηφεί, πρώτο βραβείο και χρυσό μετάλλιο. Παράλληλα σπουδάσε ανώτερα θεωρητικά (αρμονία, αντίστιχη, φούγκα). Συνέχισε ανώτερες σπουδές πιάνου στα Royal College και Royal Academy of Music του Λονδίνου (σπουδάζοντας και διεύθυνση ορχήστρας), με υποτροφίες του Βασιλικού Κολεγίου, του Βρετανικού Συμβουλίου και του Ιεράρχου Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.).

Σπούδασε με τους διεθνούς φήμις κοθηητές Yonny Solomon (Λονδίνο), Lev Vlassenko (Η.Π.Α.), Alexander Kelly (Λονδίνο), Tania Sarkissova-Alexeev (Λονδίνο), Karl-Heinz Kmrlerling (Σάλτσμπουργκ), καθώς και με τους Bernard Ringleissen, Lev Naumov και Duo Ganev σε διεθνή αεμνύρια. Κατα την οκταετή παραμονή της στο Λονδίνο και παράλληλα με τις οποιες της διατήρησε έντονη μουσική δραστηριότητα, αποσπάντας απλωντικές διακρίσεις (RCM Schumann Prize, Park Lane Group Competition, BC Fellowship). Τα έτη 1988-1991 συμμετείχε στα σεμινάρια πάνω της Βερινής Ακαδημίας Mozarteum του Σάλτσμπουργκ, της Α.Δ. Ακαδημίας της Βιέννης στην Steyer και στο Βερινό φεστιβάλ της Βαρκελώνης με υποτροφία των Jeunesse Musicales.

Το 1991 έκανε το ντεμπούτο της στο Λονδίνο με το 2° Κοντάρερο για πάνω και ορχήστρα του Rachmaninov με την ορχήστρα του Royal College of Music. Το 1994 φόιτησε στο Πανεπιστήμιο Ιντιάνα (Indiana University) των Η.Π.Α., όπου έγινε δεκτή στο Artist's Diploma και το 1995 οδήγηθε σε μεταπτυχιακές οποιες με διάκριση στο Πανεπιστήμιο Reading της Αγγλίας με ερευνητικό θέμα το πιανιστικό έργο του Hector Villa-Lobos. Στο ίδιο πανεπιστήμιο υπήρξε μέλος του διδακτορικού προσωπικού, ενώ σήμερα ολοκληρώνει διδακτορική διατριβή με θέμα το πιανιστικό έργο του Μίκη Θεοδωράκη.

Έχει δώσει ρεαλτά στην Ελλάδα, Αγγλία, Αυστρία, Ισπανία, Αυστραλία, Η.Π.Α. και έχει συνεργαστεί ως σολίστ με ορχήστρες, όπως η Φιλαρμονική του Λονδίνου (L.P.O.), η Κομεράτα-Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής, η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, η Κρατική Θεοδωρίδην, η Συμφωνική Ορχήστρα Εναρμόνια, η Συμφωνική του Royal College of Music (Λονδίνο), η Συμφωνική του Chichester, η Συμφωνική του Hastings, η Συμφωνική του Reading κ.ά.

Οι πρόσφατες εμφανίσεις της στο Ηράδιο, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και στο Queen Elizabeth Hall του Λονδίνου, με έργα του Μίκη Θεοδωράκη σε παγκόσμια πρώτη και υπό τη διεύθυνση του συνθέτη, απέσπασαν εξαιρετικά σχόλια από το διεθνή τύπο και τους κριτικούς.

Έχει πιογραφήσει οιδόκηπρο το πιανιστικό έργο του Μίκη Θεοδωράκη και έχει συνεργαστεί μαζί του στην επιμέλεια και τελική διαμόρφωση πιανιστικών του έργων. Έχει δώσει διαλέξεις και αεμνύρια με αυτό το θέμα σε πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού. Παράλληλα με την σολιστική της δραστηριότητα, είναι καθηγήτρια στο Ωδείο Kodaly και στο Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος (Deree) στην Αθήνας, ως επικεφαλής του μουσικού τμήματος.

Παιδική Χορωδία Νέου Ωδείου Θεοσαπονίκης

Αποτελείται από νεαρούς σπουδαστές του Ωδείου, ηλικίας 8-14 ετών και έχει τη δομή τριφυνής χορωδίας αμοιάν φωνών. Σκοπός της η καλλιέργεια της φωνής μέσα από αιθεντικά έργα του κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου και η διδασκαλία της χορωδιακής τεχνής ως εξειδικευμένο μάθημα.

Η χορωδία έχει δώσει συναυλίες στη Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Έδεσσα, Καβάλα, Φλώρινα κτλ., καθώς και στο εξωτερικό, στη Γερμανία, Γαλλία, Τσεχία, Βουλγαρία, Αυστρία κ.ά. Το 1997 η χορωδία απέσπασε αργυρό μετάλλιο στο 2° Διεθνή Διαγωνισμό της *Musica Mundi* στο Giessen της Γερμανίας. Το 1998 και το 2001 εκπροσώπησε την Ελλάδα στο 5° και 6° Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ της Τσακάνης στην Ιταλία και έδωσε συναυλίες στη Φλωρεντία, στο Μοντεκατίνι, καθώς και στη Βασιλική του Αγ. Πέτρου. Το 2002 μέλη της παιδικής χορωδίας του Νέου Ωδείου συμμετείχαν στο Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ που οργάνωσε το πανεπιστήμιο της Πραγμάτων στη Ν. Αφρούτη.

Έχει συμπράξει με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δ. Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων του Ν. Ω. Θ. «Δημητρής Μητρόπουλος», καθώς και με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Φλωρεντίας και την ορχήστρα West London Festival Orchestra, υπό τη διευθύνση διεθνούς φήμης μαστέρων, με μεγάλα χορωδιακά έργα, όπως τα *Carmina Burana* του Karl Orff, *Die Stabat Mater* του Pergolesi, *η Sulta Grammaticale* του Aulis Sallinen, η *Poika Trätsch Tratsch* του J. Strauss κ.τ.λ.

Τη χορωδία από το 1994 διευθύνει η Μαρία Εμ. Μελιγκοπούλου.

Μαρία Μελιγκοπούλου

δήνη χορωδίας

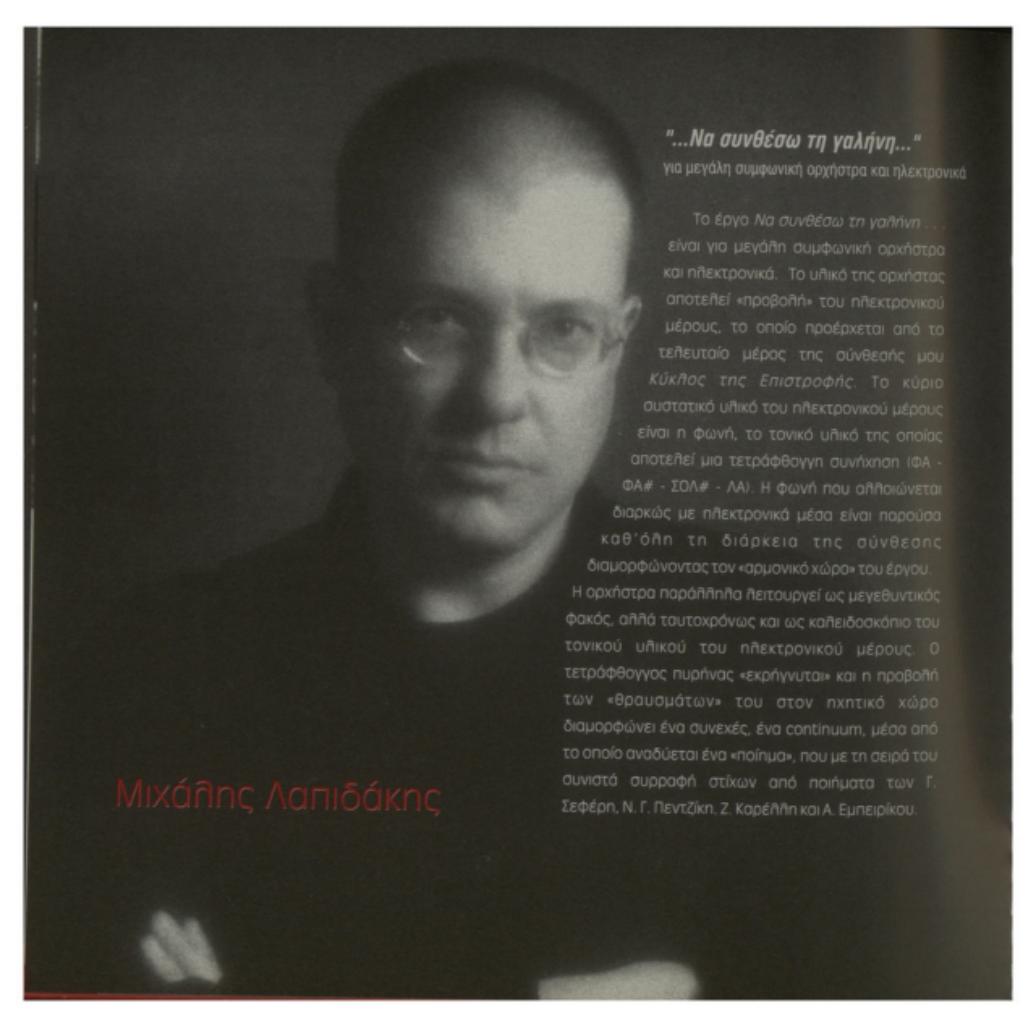
Η Μαρία Ε. Μελιγκοπούλου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε πιάνο και ανώτερα θεωρητικά στο Νέο Ωδείο. Συνέχισε τις σπουδές της στη Διεύθυνση Χορωδίας στο Κρατικό Ωδείο (τάξη Γιάννη Τσοούδη) και στην Ουγγαρία, στο θερινό τμήμα του Zoltan Kodaly Pedagogical Institute of Music. Παρακολούθησε δύο σεμινάρια μάστερκλας στη διεύθυνση χορωδίας στο Τορόντο του Καναδά με τους Ann Howard, Sir David Wilcocks και Jean Ashworth-Barthe, ενώ το καλοκαίρι του 2002 εκπροσώπησε την Ελλάδα στο 6° Διεθνές Συμπόσιο Χορωδιακής Μουσικής στη Μινεσόπολι των Η.Π.Α.

Το 1992 ίδρυσε τη χορωδία του Ι.Ν.Αγίων Κυρίτσιου και Μεθοδίου, με την οποία το 2000 απέσασε αργυρό μετάλλιο στην Παγκόσμια Ολυμπιάδα Χορωδιών στο Λιντς της Αυστρίας, ενώ την ίδια χρονιά απέσασε τον τίτλο της καλύτερης γυναικείας ελληνικής χορωδίας στο 8° Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ Αθηνών. Έχει διακριθεί σε πονελιτήνιους και διεθνείς διαγωνισμούς χορωδιών με χρυσό και αργυρό μετάλλιο με όλες τις χορωδίες που διευθύνει.

Έχει δώσει συναυλίες σκεδόν σε όλη την Ελλάδα, καθώς και στο εξωτερικό (Αγγλία, Γερμανία, Ελβετία, Γαλλία, Φιλανδία, Ολλανδία, Τσεχία, Ουγγαρία, Αυστρία, Ιταλία, Καναδά και Νότια Αφρική). Έχει μαγνητοσκοπήσει για την κρατική ελληνική και γερμανική τηλεόραση και έχει εκδόσει 7 CD's με χορωδιακά έργα.

Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και δικηγορεί από το 1996.

...Να συνθέσω τη γαλήνη...

για μεγάλη συμφωνική ορχήστρα και ηλεκτρονικά

Το έργο *Να συνθέσω τη γαλήνη* . . .

είναι για μεγάλη συμφωνική ορχήστρα και ηλεκτρονικά. Το υπικό της ορχήστρας

αποτελεί «προβολή» του ηλεκτρονικού

μέρους, το οποίο πραέρχεται από το

τελευταίο μέρος της σύνθεσης μου

Κύκλος της *Επιστροφής*. Το κύριο

αυτατικό υπικό του ηλεκτρονικού μέρους

είναι η φωνή, το τανικό υπικό της οποίας

αποτελεί μια τετράφθογγη συνήκηση (ΦΑ -

ΦΑ# - ΣΩΛ# - ΛΑ). Η φωνή που αθλιώνεται

διαρκώς με ηλεκτρονικά μέσα είναι παρόύσα

καθ'όποι τη διάρκεια της σύνθεσης

διαμορφώνοντας τον «αρμονικό χώρο» του έργου.

Η ορχήστρα παράλληλα πειτουργεί ως μεγεθυντικός

φακός, αλλά ταυτοχρόνως και ως καλειδοσκόπιο του

τανικού υπικού του ηλεκτρονικού μέρους. Ο

τετράφθογγος πυρήνας «εκρήγνυται» και ο πραβολή

των «θραυσμάτων» του στον πνηπτικό χώρο

διαμορφώνει ένα συνεκές, ένα continuum, μέσα από

το οποίο αναδύεται ένα «ποίημα», που με τη σειρά του

συνιστά συρροφή στίχων από ποίηματα των Γ.

Σεφέρη, Ν. Γ. Πεντζίκη, Ζ. Κορεζήλη και Α. Εμπειρίκου.

Μιχάλης Λαπιδάκης

Τα ποιητικά αποσόδημα που απαγγέλλονται από τους ίδιους τους ποικίτες, έχουν επιλεγεί με κριτήρια αφενός μεν το περιεχόμενο των στίχων και τη νοηματική συσχέτισή τους, αφετέρου δε τον τόνο και τη χροιά της φωνής των ποιητών στις συγκεκριμένες απαγγελίες.

Εκ των υστέρων συνειδητοποιώ πως το κεντρικό περιεχόμενο αυτής της ποιητικής συρραφής είναι το «πέρασμα του χρόνου» το οποίο, κατά τη γνώμη μου, παραπέμπει στην έννοια του πένθους. Το πένθος που κυριολεκτικά και μεταφορικά βρίσκεται υπό διαγμό στην εποχή μας, συνιστά τη «ζωοποίηση» πεπουργία του θανάτου, καθώς ενεργοποιεί την εγγενή δύνατότητα του ανθρώπου να δημιουργεί σημασία, να δίνει, δηλαδή, μορφή στο χάος που τον περιβάλλει «Ζώντας στο κείμενο της Αβύσσου» προϋποθέτει τη γνώση της θνητότητας και συνιστά υπέρβολη θανάτου. Όπως το πένθος δε σημαίνει μελλογοθία ή κατάθλιψη, έτσι και η γαλήνη δε συνεπόγεται new age κοιλάρωση ή ευδαιμονισμό. Εξ' ού και η άφοστη μοναδικότητα της πέδης καρμασούπη.

Κεντρικό ρόλο στην ποιητική συρραφή παίζει το ποίημα «Χαιρετισμός» της Ζωής Καρέληη που έχει ως αποκλειστικό θέμα το χρόνο και είναι το μόνο που απαγγέλλεται οιλόκληρο.

Το έργο το αφιερώνω στόν αγαπημένο μου συνθέτη Luigi Nono.

Μαρίας Λαμπάκης

"ΝΑ ΣΥΝΘΕΣΩ ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ..." Ζ.Κ.

"Ποιά όδό άκολουθούν
τὰ κίτρινα φύλλα πού πέφτουν;" Ν.Γ.Π.

"Μορφές πού φεύγουν." Γ.Σ.

"Οù θέλω ώμας άγνοειν
περὶ τῶν κεκοιμημένων ἵνα μὴ λυπεῖσθε
καθὼς καὶ οἱ λουποί." Η.Γ.Π.

"Μορφές πού φεύγουν." Γ.Σ.

"Μά ή νύχτα δέν πιστεύει στήν αίγαγή
κι η άγάπη ζει τὸ θάνατο νὰ υφαίνει" Γ.Σ.

"Νά συνθέσω τή γαλήνη" Ζ.Κ.

"Ποιά όδο ἀκολουθούν τα κίτρινα φύλλα πού πέφτουν;"

"Νά συνθέσω"

"κι ή ἄγαπη ζει τὸ θάνατο νά θραίνει"

"τή γαλήνη" Ποιά όδο ἀκολουθούν τα κίτρινα φύλλα πού πέφτουν;"

"Νά συνθέσω τή γαλήνη"

"Μορφές πού φεύγουν."

"Νά συνθέσω τή γαλήνη"

"ηγέλαιη η ασένθη άλι"

"Τοκιοι θλιμμένοι στα νεκρά στεφάνια

βήματα...βήματα...ή ἀργή καμπάνα

μιά σκοτεινή ἀλυσίδα ξετυλίγει" Γ.Σ.

"Μορφές πού φεύγουν."

"Νά συνθέσω τή γαλήνη"

"...Κύριε, μή μον δίνεις τὴν ὁδόνη πού περιέχω" Ζ.Κ.

"...δι τὸ πένθος σημαίνει νίκη και τρανή χαρά" Η.Γ.Π.

"...αίμα και λάσπη" Ζ.Κ.

"Ο χρόνος

μοιραίος ίνως και μάταιος

ἀσύλητος,

Ο χρόνος

καθαρός πολύτυπος

σταθερός ἀπέιραχτος

δινατός συμπαγής

ολόκληρος νοητός ἀτελείωτος

εἰώνιος αστερεύοντος ἀέναιος ἀθικτος

ἐκέραιος ἀκατάπαυτος

διαρκής ἀσάλευτος

ἀδισταχτος ἀδιαιρετος

ἐκινήτος ὄκρατος ἀδέσμευτος

πυκνός ἀδιάφορος ἀδιαπέραστος

ὁ χρόνος ἀδιάλλαχτος

ἀδιώλεχτος ἀπρόσθιτος ἀδιηγητος

ἄγνοιριστος ἀγνωτος ἀδηλος

πολύπλοκος ποικιλος ἀνεξήητος

βέβαιος ἀβέβαιος

χρόνος ἀβίαστος ἀπροσδόκητος

ἀδοκίμαστος ὀδέξεδος

χρόνος βαθύς και τραγύς

Ἀγέρωπος πλούσιος, ἀφθονος

ὁ χρόνος ὄκριθης αιφιδίος

φανερός ὁ δικαιος ὑπερήφανος

ἕνας ὁ μοναδικός χρόνος, λαμπρός

ὁ ἔξοχος νέος διαρκός

ἐνδόξος θεῖος ὁ χρόνος." Ζ.Κ.

"...περνοῦν τὰ χρόνια και τ' αὐτοκίνητο κουβαλᾶ

μόνον ἀδεια μπουκάλια." Η.Γ.Π.

"Νά συνθέσω τή γαλήνη"

"...τὸν ἥμιο ποὺ βιδά στη λεκάνη

τῆς μάννας του και θρηνοῦν

ὅσοι τὸν πιστεύαν γιατί οιήνει."

"Κύριε μή μον δίνεις τὴν ὁδόνη πού περιέχω"

"Σκοπός τῆς ζωῆς μας είναι τὸ σεσημασμένο δέρας

τῆς υπάρχειας μας" Α.Ε.

"ζημ οὐλέρποντος της παρελθομένης

ὅτι κανίς σαμ ζήμει σής γόποκΣ"

"Νά συνθέσω τή γαλήνη"

"...τὸν ἥμιο ποὺ βιδά στη λεκάνη

τῆς μάννας του και θρηνοῦν

ὅσοι τὸν πιστεύαν γιατί οιήνει."

Ο Μιχάλης Λαπιδάκης γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη το 1960. Αρχιας μαθηματικός πάνου σε ηλικία οκτώ χρόνων στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, από το οποίο αποφοίτησε με πτυχία πάνου (τάξη Γ. Βυζηπ), αρμονίας, αντίστοιχης και φούγκας (τάξεις Θ. Μικού και Κ. Νικήτα). Συνέχισε τις σπουδές συνθετικής σε μεταπτυχιακό επίπεδο (Master's, 1987) στο Boston University όπου σπούδασε με τους Θ. Αντωνίου και B. Rands. Ακολούθησαν διδακτορικές σπουδές στο Northwestern University με τους A. Stout και W. Karlins. Αποφοίτησε με το Doctor of Music (DM) το 1992. Παραδόληλα σπουδάσεις με τους I. Ξενάκη, P. Boulez, O. Messiaen, T. Takemitsu, R. Feltziano.

Το συνθετικό του έργο που περιλαμβάνει έργα για ορχήστρα καθώς και κάθε είδους ενέργεια και φωνητικά σύνολα, παρουσιάστηκε την τελευταία δεκαετία διεθνώς, σε πόλεις όπως Νέα Υόρκη, Σικάγο, Βοστώνη, Ιλλινόις, Βιέννη, Κρέμσαιρ (Τσεχοσλοβακία), Παρίσι, Αθηναϊά, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Λευκάδα, Κέρκυρα.

Το 1996 κέρδισε το τρίτο βραβείο «Γ. Παπαϊωάννου» για το έργο *In memoriam* για σόλο βιολί. Το 1990 το κουρτέτο των εγχόρδων Vera Quartet ("situations") κέρδισε το βραβείο σύνθετης W.T.Farracy for Creative Music.

Πέρα από τη συναυλιακή μουσική έγραψε μουσική για θέατρο, χορό και πολιτισμάτα.

Έχει διδαξει ανώτερα θεωρητικά και σύνθεση στις Η.Π.Α. και στην Ελλάδα.

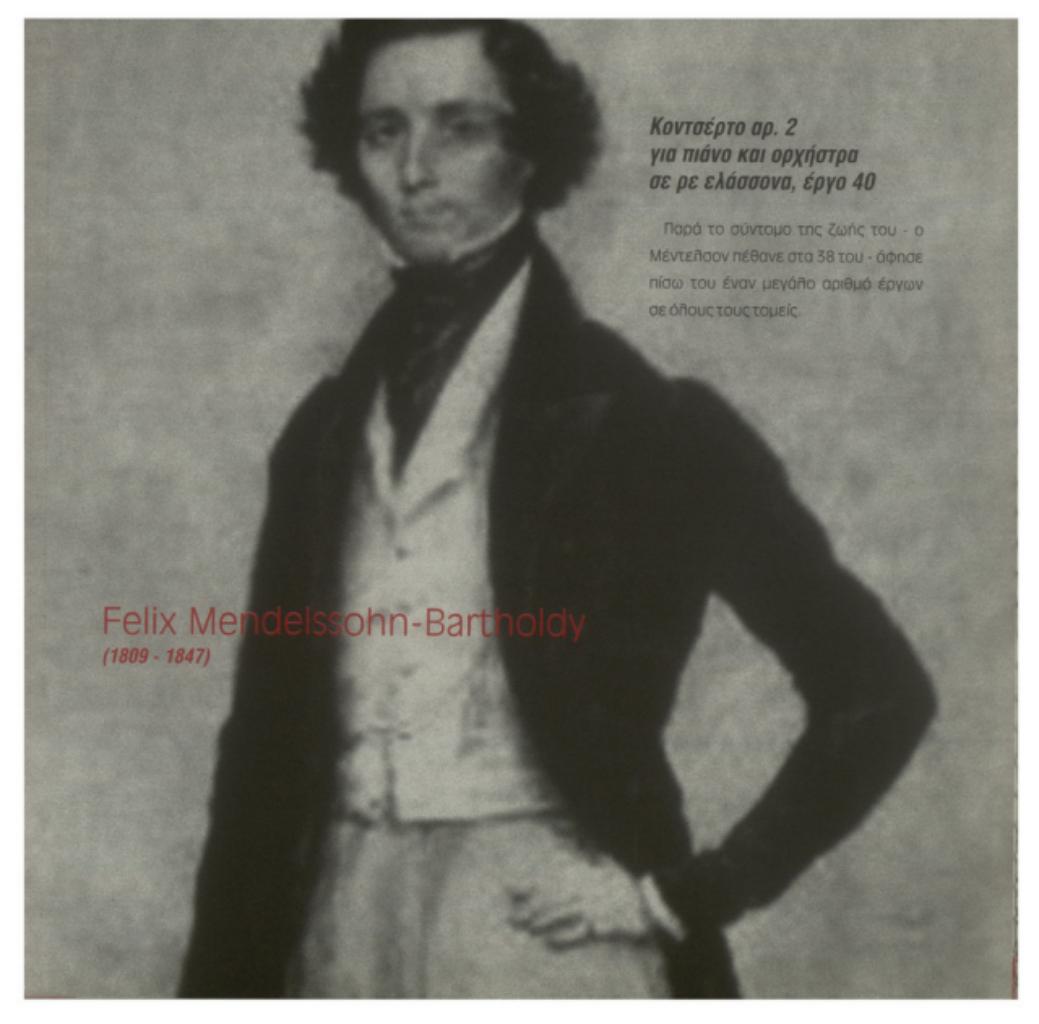
Στη διοικοφρία εμφανίστηκε με το CD Έλληνες Συνθέτες με την Ορχήστρα Νικτών Εγχόρδων των Δήμου Πατρέων το Νοέμβριο 2001, ενώ μέσα στο 2003 βα κικλοφορήσουν ένα CD από την ελληνική εταιρία δίσκων Legend, που περιλαμβάνει το ορχηστρικό του έργο ΔΙΑΔΡΟΜΗ (Route E-75) με τη Συμφωνική Ορχήστρα Βουλγαρίας και ενα CD με τίτλο Of Time and Place από την αμερικανική εταιρία Records Company, που περιλαμβάνει το έργο του για σόλο κλαρίνετο Akira's Dream.

Αρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε διάφορα περιοδικά, όπως Μουσικολογία, Μουσικός Λόγος και Μουσική, ενώ από το 2000 συνεργάζεται με το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης στη συγγραφή προγραμμάτων για συναυλίες μουσικής του 20ου αιώνα.

Από το 2000 είναι επίκουρος καθηγητής σύνθεσης στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου θεσσαλονίκης.

Είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών και της B.M.

A black and white portrait of the German composer Felix Mendelssohn-Bartholdy. He is shown from the waist up, wearing a dark coat over a white cravat and a light-colored vest. His left hand rests on his hip, while his right hand is partially visible at the bottom of the frame. The background is a plain, light color.

**Κοντσέρτο αρ. 2
για πιάνο και ορχήστρα
σε ρε ελάσσονα, έργο 40**

Παρά το σύντομο της ζωής του - ο Μέντελσον πέθανε στα 38 του - άφησε πίσω του έναν μεγάλο οριθμό έργων σε όλους τους τομείς.

Felix Mendelssohn-Bartholdy
(1809 - 1847)

Πέρα από τη δραστηριότητα της σύνθεσης όμως, είκε αναλήψει και άλλες απομαντικές υποχρεώσεις, όπως τη διεύθυνση της ορχήστρας, πρώτα στο Ντύσσελντορφ (1833) και έπειτα στη Λειψία (1835) για την Ορχήστρα του Gewandhaus, αλλά και στην Φραγκφούρτη (1836). Το 1841 είκε γίνει γενικός διευθυντής μουσικής στο Βερολίνο, αλλά η δουλειά αυτή δεν τον ίκανοποιούσε ιδώγη της μεγάλης γραφειοκρατίας κι ετοι επέστρεψε στη Λειψία για να αφιερωθεί κυρίως στην ίδρυση του πρώτου ωδείου της πόλης.

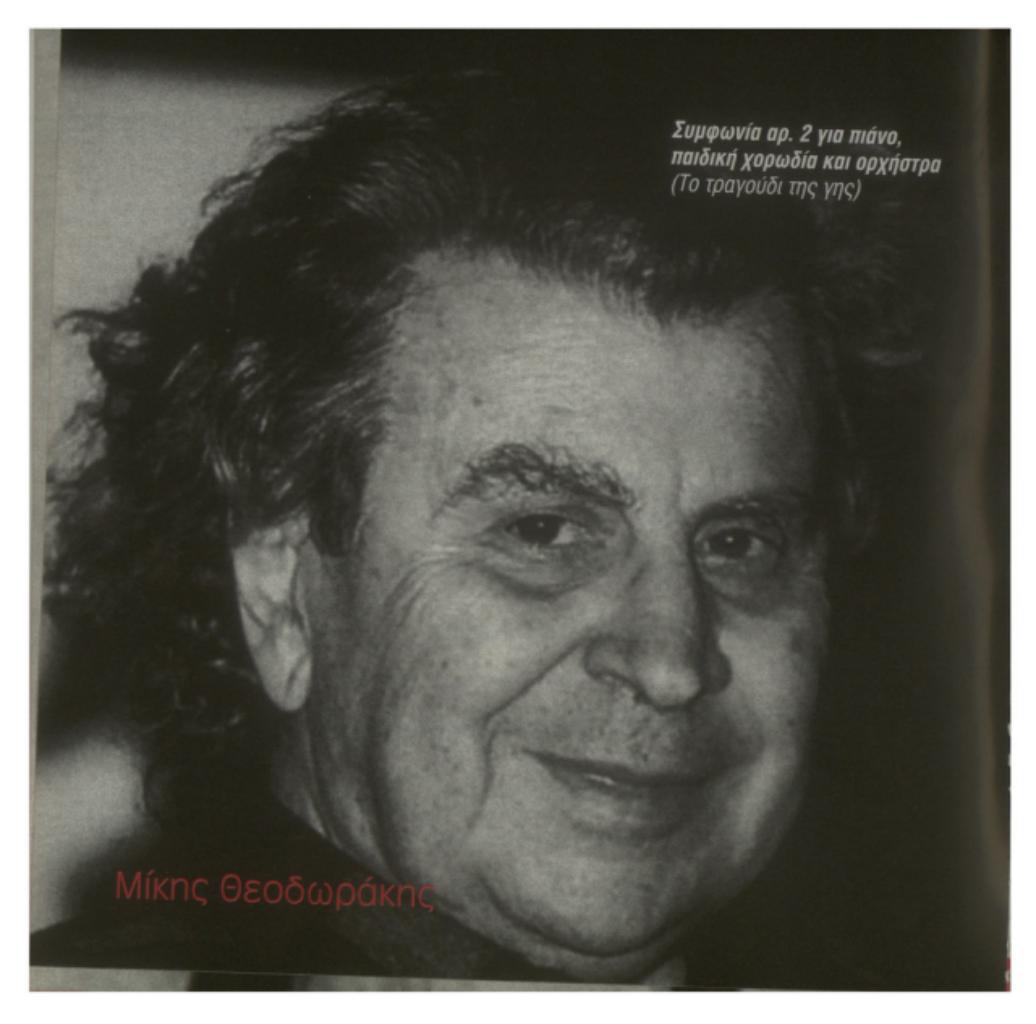
Σ' αυτή την ώριμη περίοδο της ζωής του ανήκει και το 2o Κονταέρτο για πιάνο και ορχήστρα σε ρε ελάσσονα, έργο 40. Ενώ είκε γράψει και μερικά κονταέρτα για πιάνο σε νεανική πληκτική, υπάρχει και ένα Κονταέρτο σε σολή ελάσσονα, το οποίο ο συνθέτης θεώρησε άξιο να πάρει τον αριθμό έργου 25 και το χαρακτήρας ως 7o Κονταέρτο για πιάνο. Χρονολογείται από το 1831 και παρουσιάζεται συνήθως στις συναυλίες.

Η δημιουργία του 2ou Κονταέρτου για πιάνο και ορχήστρα σε ρε ελάσσονα συμπίπτει με μια ιδιαίτερα ευχάριστη περίοδο του Μέντελσον, ο οποίος το 1837 παντρεύεται την Σεοΐδ Ζανρενώ. Ωστόσο το ίδιο το κονταέρτο δείχνει περισσότερο πόθος και βάθος, απ' ότι θα περίμενε κανείς για μια τέτοια περίοδο.

Στα τρία μέρη του κονταέρτου (*allegro appassionato - adagio molto sostenuto - presto scherzando*) διακρίνουμε ένα αρκετά συμπαγές παίζεμα στο σολιστικό όργανο, χωρίς να αφήνει να υπερτερεί το απλή δεξιοτεχνικό στοιχείο. Πάντως, είναι φανερό το εξαιρετικό ποιήμα του συνθέτη στο πιάνο. Το 2o Κονταέρτο για πιάνο παρουσιάζει μια κάπως ελευθερή ροή των θεμάτων, σαν να καθιδηγείται από την προσωπική διάθεση του συνθέτη, η οποία δημιουργεί ειδικό στο α' μέρος μεγάλη δραματικότητα.

Ένα εμφανώς πιο ριγικό επεισόδιο προαναγγέλλει το φωτεινό τέλος του γ' μέρους, στο οποίο μετατρέπεται η οκτοειδή ρε ελάσσονα σε ρε μειζονά. Στιγμές εσωτερικότητας παρεμβάλλει το σύντομο 8° μέρος. Παρά τη συναισθηματική του διάθεση, και αυτό το κονταέρτο συνδυάζει αρμανικά τα ρομαντικά έκφραση με το ύφος του κλασικισμού.

Evelin Voigtmann

*Συμφωνία αρ. 2 για πάνο,
παιδική χορωδία και ορχήστρα
(Το τραγουύδι της γης)*

Μίκης Θεοδωράκης

Ιστορικό της 2^η Συμφωνίας

Η 2^η Συμφωνία γράφτηκε στο Παρίσι από το 1955 έως το 1958. Αυτή τη συνθετική περίοδο του θεοδωράκη χαρακτηρίζουν δύο βασικά στοιχεία:

Το πρώτο, που αφορά το περιεχόμενο, αντανακλά τη βασική φυσιολογία που το διακατέχει /ήγα μόλις χρόνια μετά τις τραυματικές εμπειρίες του στον Εμφύτιο Πόλεμο με αποκορύφωση τη δοκιμασία της Μακρονίδη. Αγωνία, αποτροπιασμός, απελπισία, βαναυσότητα, άβυσσος, ακληρότητα, χάση με νταΐδες γαλήνης που κάνουν τη σκοτεινή κα απάνθρωπη διάθεσην ακόμα πιο σκοτεινή.

Θα λέγαμε με ήγια ήγια ότι τα έργα αυτής της περιόδου τα χαρακτηρίζει μια έντονη, σκεδών βλαντ όρντων της βαναυσότητας και της βίας σαν αποτελέσματα του πολέμου που βίωσε στο πεταί της η γενιά του συνθέτη.

Το δεύτερο στοιχείο αφορά την τεχνική που ανέπτυξε ο θεοδωράκης στην ίδια περίοδο και που στηρίζεται στη χρήση της «τετραχορδικής» μουσικής γραφής. Αυτή η τεχνική ταιριάζει απόλυτα με την φυσική διάθεση του συνθέτη. Τον βοηθά, ώστε να μετουσιώσει τα δραματικά και συχνά τραγικά στοιχεία, συναισθήματα και ιδέες σε μουσικές τοιχογραφίες με κυρίαρχες πηκτικές αποχρώσεις εκείνης της θύελλας που είχε κατήψει τη ζωή της Ελλήδας την εποχή του Εμφυτίου πολέμου.

Όταν μετά τριάντα χρόνια και πάλι στο Παρίσι ο θεοδωράκης ετοιμάζεται να δώσει την τελική φόρμα στη Συμφωνία του, την ανθρωπούτητα απειλούν ξανά τα σύννεφα ενός πολέμου και μάλιστα πυρνικού. Τότε προσθέτει το Τραγούδι της Γης που το εμπιστεύεται συμβολικά στις φωνές των παιδιών. Ακολουθούν οι βρυχημοί του επερχόμενου πολέμου.

Στο finale σαν να θέλει να εξορκίσει το κακό, ο θεοδωράκης χρησιμοποιεί το τελευταίο μέρος από τη Σουίτα αρ.1, που βασίζεται σε μοτίβα εμπνευσμένα από την μουσική της ιδιαίτερης πατρίδας του, της Κρήτης, που είναι φυσικό να συμβολίζουν μέσα του την ίδια τη Ζωή. Προς το τέλος αυτού του μέρους ο συνθέτης εμφανίζει μια βιζαντινή μελωδία με τρόπο καθαρά θριαμβευτικό, σαν να θέλει να μας πει ότι το αντίστοιτο του Πολέμου και της Αρνωτικής δεν βρίσκεται μόνο μέσα στην Χαρά του Χορού αλλά και μέσα στην Παράσο που μας βοηθά να παραμείνουμε δυνατοί.

Όπως στο τέλος της Τραγωδίας, έτοι κι εδώ ο συνθέτης στο τελικό τέλος του έργου καταφεύγει σε μια μουσική Έξοδο ενός φανταστικού Χορού.

Η πρώτη παρισινή περίοδος

Η πρώτη παρισινή περίοδος της μουσικής του Μίκη Θεοδωράκη (1955-60) είναι βασικά συμφωνική. Συγχρόνως αποδεικνύει πόσο η ανάγκη του για μουσική έκφραση είναι συνδεδεμένη άρρηκτα με τις έρευναριστές βιωματικές του εμπειρίες. Ο Θεοδωράκης νοιάθει την ανάγκη να εκφράζεται μουσικώς στον ίδιο βαθμό που ενδιαφέρεται να βιώνει οιλοκληρωτικά, απόλυτα και ακέραια τα ιστορικά γεγονότα που διαμορφώνουν τον ίδιο μαζί με τους άλλους. Η βασική του κοινωνική θεωρία και αντίληψη, επηρεασμένη από την κλασική Αθηνά, βάζει το χρέος του Πολίτη στην πρώτη σειρά των θηθών αξιών. Τι προηγείται της διαμονής του στο Παρίσι; Ο Εμφύλιος πόλεμος (1945-49) με αποκορύφωμα για τον ίδιο τις εμπειρίες του στη Μακρόνησο, το νταίτου θανάτου. Τα χρόνια 1950 έως 1954 είναι χρόνια προσαρμογής στη νέα πραγματικότητα. Μετά τη στρατιωτική του θητεία (1950-52) εγκαθίσταται στην Αθήνα με βασική του επιδίωξη την επιβίωση. Στα 1953 παντρεύονται με την Μυρτώ. Τότε οιλοκληρώνει την Πρώτη Συμφωνία και συνθέτει την Ελληνική Αποκριά (Carneval). Ουσιαστικά στο Παρίσι μένει για πρώτη φορά μόνος με τον εσωτερικό του, διότι έχοντας εξασφαλίσει μια υποτροφία μπορεί να διθέσει οιλόψυχα στην αγαπημένη του μουσική σύνθεση. Η Μυρτώ εργάζεται σ' ένα νοοκομείο σαν γιατρός. Έτσι φεύγει κάθε πρωί και γυρίζει το απόγευμα. Μπορούμε λοιπόν να τον φαντασθούμε στο μικρό διαμέρισμα της Penthiere και Mironesnil καθισμένο μπροστά στο γραφείο με τα αδειανά πεντάγραμμα, ενώπιος ενωπίων για πρώτη φορά ύστερα από τις φοβερές μέρες της δοκιμασίας.

Εδώ θα πρέπει να θυμίσουμε ότι η υγεία του εξακολουθεί να είναι κλινοιαμένη. Οι επιθητικές κρίσεις που του κληροδότησε η Μακράνησος τον συγκλονίζουν σε τακτά διαστήματα και τον κάνουν ανίκανο να εργαστεί πολλές μέρες.

Είναι δε χαροκπηστικό ότι οι κρίσεις αυτές κόπικαν με το μαχαίρι μετά τη σύνθεση του Επιτάφιου στα 1958! Τι σημαίνει δημάρτινο αυτό; Σημαίνει ότι είχε τελειώσει πλέον το ταξίδι μέσα στη νύχτα και ότι άρχισε μια νέα περίοδος - η φωτεινή - της έντεχνης λαϊκής μουσικής με τους κύκλους τραγουδιών και τα λαϊκά ορατόρια.

Ο Θεοδωράκης αναπνέει και ζει με τη Μουσική, που είναι γι' αυτόν η κύρια θαλέγματα βιωματική ανάγκη. Έτσι τα βιώματα που έπρεπε να εκφράσει με τη μουσική στην Παρισινή περίοδο ήταν βασικά οι θαμμένες μέσα του συγκλονιστικές εμπειρίες της Μακρονήσου. Ο ίδιος δεν είπε άλλωστε, ότι από το νταίτου αυτό Βγήκε διαφορετικός από κείνον που μπήκε; Τι είναι αυτό άραγες που τον άλλαξε τάσσο πιζκά;

Τα φαντάσματα της Μακρονήσου

Στη Μακρόνησο εφέμεροι κάθε ειδίου σωματικού και ψυχικού μαρτύριου. Τόσο ομαδικό όσο και ατομικό. Χτυπούσαν έως θανάτου τα θύματα τους φτάνοντας στο ακρότατο σημείο να τα θεβαίνουν ζωντανά αφίνοντας μόνο το κεφάλι τους έξω. Βορά στους ασκόταγους αρουραιούς. Μετά από ένα τέτοιο μαρτύριο είναι ευήγορο η ψυχή του ανθρώπου να καταγκρεμίζεται στα τάρταρα του ασυνείδητου, εκεί που κατοικούν εφιάλτες και τέρατα. Ο ψυχικός πόνος, η απόγνωση και η απέλιπσια έχουν φτάσει στο ζενίθ. Δεν υπάρχει ανθρώπινο όριο αντοκής από κεί και πέρα. Από κεί και πέρα η φωνή γίνεται μουγκρτό και κραυγή. Από κεί και πέρα ο ήχος γίνεται κλαγγή ροπάλου και μυκηθμοί ζώων.

Όποια αυτά τα οδυνηρά φαντάσματα ενός παρελθόντος νωρού στη σάρκα και στη μνήμη, ποικιλούν ταν έλληνα συνθέτο στη μοναδιά του δωματίου του στο Παρίσι. Κι αυτός με ταν ίδιο τρόπο που τα εβίσαε, καλείται τώρα να τα μετουδιάσει σε αισθητικά δημιουργήματα με ταν μόνο τρόπο με ταν οποιο ταν προίστε η φύση: τη Μουσική.

Να λοιπόν γιατί κατ' αρχήν επέλεξε τη συμφωνική μορφή και το συμφωνικό πήρα για να εκφράσει αυτόν τον απόλυτα τραγικό και κάποτε αποτρόπαιο κόδωμα που τον έπινε κυριολεκτικά εκείν τη συγκεκριμένη εποχή. Γιατί μόνο με τις πολιτικές και τεχνικές δυνατότητες που προσφέρει η συμφωνική ορχήστρα θα μπορούσε να εκφράσει τον εφιάλτη της Μακρονήσου που έχακολουθούσε να τον κουβαλά μέσα του και να τον βασανίζει...

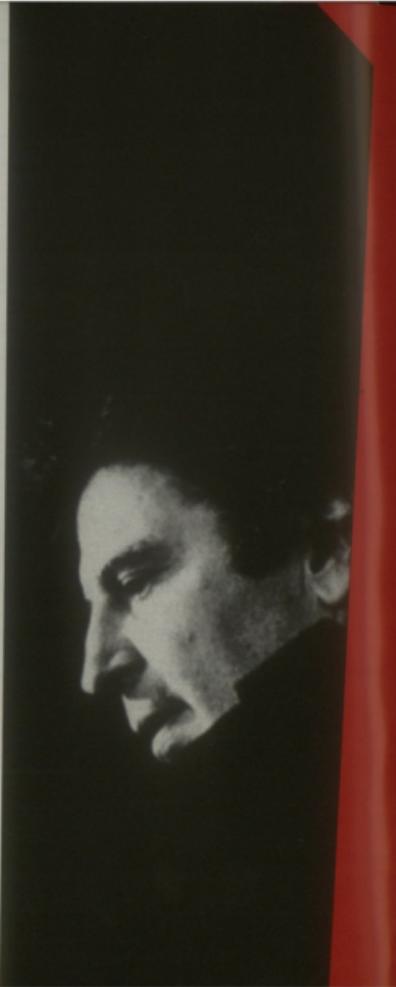
Θα πρέπει μάλιστα να φανταστούμε πως η απόσταση του Χώρου και του Χρόνου γιγάντων μέσα του τα στοιχαγμένα συναισθήματα του πόνου και της διαμαρτυρίας κάνοντας ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη να τα ξορκίσει μια για πάντα, ώστε να πιντρωθεί. Και όπως έρουμε, για τον Θεοδωράκη ένας μόνο τρόπος υπάρχει: η Μουσική.

Και όποιος επικειρήσει να ανακήνει τα έργα του και ειδικά τα έργα αυτής της περιόδου με τις συνήθεις σχολαστικές μεθόδους, θα πέσει έξα. Όπως στην περίοδο 1960-1980 εξέφρασε με το τραγούδι τα αναγεννησιακά οράματα αυτής της συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου, έτσι και τώρα επιτέλει τη συμφωνική μορφή για να εκφράσει την κόλαση. Είνε δικαίωμα άραγε να το πράξει; Ήσωρώ ότι μόνο το αποτέλεσμα μετρά. Δηλαδή εάν αυτή η αποτύπωση των συγκεκριμένων συναισθημάτων και ιδεών κατόρθωσε να περάσουν στη σφαίρα της αισθητικής αποτύπωσης μέσω των συγκεκριμένων έργων.

Η προσωπική έκφραση του συνθέτη

Αντίθετα εμείς θα πλέγαμε ότι το κλειδί για την κατανόηση τους βρίσκεται αποκλειστικά στη βιωματική ανάγκη του συνθέτη, σωματική, ψυχική, πνευματική, να εκφράσει όσο γίνεται πιο πιστά ένα εντελής ξεκωριστό, εντελής προσωπικό εσωτερικό κόσμο, όπως εντελής ξεκωριστές και πρωτόγνωρες ήσαν και οι εμπειρίες που τον σημάδεψαν.

Και δεν θα διστάζαμε να χαρακτηρίσουμε την παροισινή του περίοδο ως αντιμακρόνησο. Πράγματι κάτω από αυτό το πρόσιμα όλα φαίνονται πεντακάθαρα. Τον θεοδωράκη δεν των ενδιαφέρουν ούτε οι τεχνικές ούτε οι σχολές, ούτε ο συνήθης περίγυρος του συμφωνικού γίγνεσθαι. Και όποιος επιχειρήσει να αναθίνει τα έργα του και ειδικά τα έργα αυτής της περιόδου με τις συνήθεις σχοιωστικές μεθόδους, θα πέσει έξω. Όπως στην περίοδο 1960-1980 εξέφρασε με το τραγούδι τα αναγεννησιακά οράματα αυτής της συγκεκριμένης Ιστορικής περιόδου, έτσι και τώρα επιλέγει τη συμφωνική μορφή για να εκφράσει την κόλαση. Είκε δικαίωμα όραγε να το πράξει; Θεωρώ ότι μόνο το αποτέλεσμα μετρά. Δηλαδή εάν αυτή η αποτύπωση των συγκεκριμένων συναισθημάτων και ιδεών κατόρθωσαν να περάσουν στη σφαίρα της αισθητικής αποτύπωσης μέσω των συγκεκριμένων έργων.

Η λύτρωση της ψυχής από τους δαιμονες

Η Πράτη του Συμφωνία αποτελεί τον πρόσγερη της παριστής περιόδου. Ιδιαίτερα το Πράτο Μέρος. Και πώς να μην είναι, αφού είναι ένα έργο που άρκεσε να το σκεδιάζει στην Ικαρία (1948) και στη συνέχεια μέσα στην ίδια τη Μακρόνησο (1949), για να το οποκληρώσει στα Χανιά και στην Αθήνα.

Στο Πράτο Μέρος της Συμφωνίας ο θεοδωράκης πετυχαίνει να δημιουργήσει ταν χωρί Κόδιο του παράπονου με την χρήση μιας πυκνής αντιστικτικής γραφής, που τους μυκηθμούς της πολιτοποιείσει στη ταινιμορφή ενορχήστρωση. Δεν πούει όμως η Πράτη Συμφωνία να εντάσσεται στον αυμφωνικό κόδιο εκείνης της ιστορικής περιόδου και ειδικά πλήι στα έργα με τις μεγάλες φόρμες.

Αντίθετα κατά την παροντή περίοδο που την εντάσσει με τις τρεις Σουίτες για ορχήστρα, επικειρεί να προχωρήσει στην αναζήτηση καινούρων τεχνικών μέσων που θα τον βοηθήσουν να βρει το αντίστοιχο πικτού κρώμα που να συνταιρίσει και να εκφράξει πιατά τα ιδιαίτερα συναισθήματα και ιδέες που τον διλατάτουν. Κι αυτό το ιδιαίτερο πικτού κρώμα, του το έξασφαλίζει η «τετραχορδική» τεχνική. Τώρα είναι ελεύθερος να προχωρήσει, προκειμένου να προσφέρει διέξοδο και στις πιο απόκρυφες γωνιές

της τραυματισμένης ευαισθησίας του. Δεν βρίσκα αλλο παράδειγμα τόσο κοντινό όσο το παράδειγμα του Γκόγια που δείχνει ότι δεν τον απασχολούσε τίποτε άλλο παρά μόνο το πώς θα γράψει από μέσα του τους δαιμονες που γέννινουν στην ψυχή του οι τραγικές Ιστορικές εμπειρίες που βίωσε ο ίδιος του και μαζί με τον ίδιο κι αυτός ο ίδιος.

Στη Σουίτα αρ.1 για πιάνο και ορχήστρα (1955) στο τρίτο μέρος υπάρχει το πρώτο δείγμα γραφής.

Μόνο εάν κλείδισμε τα μάτια και μεταφερθούμε νοερά στο εφιαλτικό τοπίο της Μακρονήσου, αυτόν τον βράχο τον περικυκλωμένο με τα σύρματα και πιο πέρα με τα κύματα, τον απόκομα, τον απάνθρωπο, που τους συγκλινίζουν κραυγές ανθρώπων, σαν κραυγές ζώων που τα σηνγουών στα σφαγεία και τα σφάζουν. Τότε που σταματάει κάθε είληπα και ο δεσμώτης βυθίζεται στο χάος της απελπισίας, μόνο αυτός και ο δύμιος, αυτός και ο άνεμος, αυτός και η νύχτα, αυτός και η δύνα, ο πόνος, το απόλιτο τίνοτα.

Με ποιες μελωδίες, ρυθμούς, αρμονίες, κοντραπούντα και ενορχήστρωση μπορεί να αποτυπωθεί αυτή η νέα αυθηγική και συγχρόνως απόλιτα μοναχική στούρωση του ανθρώπου, μόνο και μόνο γιατί προσπαθεί να παραμείνει ανέβρωπος. Την απάντηση θα την βρει κανείς στα έργα εκείνης της περιόδου. Είναι ένας πίνακας καθαρά εφιαλτικός αλλά συγχρόνως πραγματικός, ανθρώπινος που ο απαθανάτιον του αποτελεί χρέος ιερό, ειδικά για όσους τα έζησαν και επεζήσουν.

Αντέρης Καύτουλας

14

μαρτίου 2003 >>>

παρασκευή | μέγαρο μουσικής Θεσσαλονίκης | 21:00

Karolos Trikolides conductor

Tatiana Papageorgiou piano

Children Chorus of Neo Odion-Thessaloniki

Maria Meligopoulou chorus conductor

M. Lapidakis

"...Let me compose serenity..." for electronics and symphony orchestra ① DURATION 12'

F. Mendelssohn-Bartholdy

Piano concerto no. 2 for piano and orchestra in d-minor, Op. 40 ① DURATION 25'

I. Allegro appassionato, II. Adagio molto sostenuto, III. Presto scherzando

M. Theodorakis

Symphony no. 2 for piano, children chorus and orchestra (The earth song) ① DURATION 70'

I. Andante, II. Presto, III. Andante, IV. Presto

ENGLISH PAGE

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

21 μαρτίου 2003>>>

παρασκευή | μέγαρο μουσικής θεσσαλονίκης | 21:00

Horia Andreescu δινής ορχήστρας
Alexandru Morosanu βιολονταέλο

L. Boccherini

*Κοντσέρτο αρ.10 για βιολονταέλο και ορχήστρα,
σε ρε μεζόνα, έργο 34, Ge.483*

G. Mahler

Συμφωνία αρ.1 σε ρε μεζόνα

Το κλαρινέτο

Με πρόγονο το μεσαιωνικό **chalumeau**, το κλαρινέτο δέχεται τις πρώτες βελτιώσεις του κατά τον **18^ο** αιώνα.

Επειδή σ' αυτή την εποχή ο **ΠΗΧΟΣ ΤΟΥ ήταν ακόμη ΟΚΛΗΡΟΣ** και έμοιαζε μ' εκείνον της τρομπέτας ονομάστηκε **clarinetto** (= μικρή τρομπέτα), η οποία στα ιταλικά λέγεται **clarino**.

Στο επιστόμιο του **κλαρινέτου** τοποθετείται ένα **ΑΠΛΟΣ ΚΑΛΑΜΙ**,

ενώ στην κάτω άκρη του κυρίως κυλινδρικού σωλήνα προστίθεται μία **ΚΩΝΙΚΗ** χοάνη.

Οι αποφασιστικές βελτιώσεις, όπως προσθήκη κλειδιών, του **I. ΜΥΛΛΕΡ** (1786-1854)

προσφέρουν μεγάλη **ΕΥΚΙΝΗΣΙΑ** στο ποικιλό, κι έτοι μπορεί να αγαπήσεις ακόμη και σοφιστικές υποχρεώσεις.

Ο πρώτος συνθέτης που τα **ΕΚΜΕΤΑΛΛΙΕΥΕΤΑΙ** αυτά στην ορχήστρα είναι ο **ΜΠΕΡΛΙΟΖ**
στη **Φανταστική Συμφωνία**.

Το 1842 ο καθηγητής κλαρινέτου των Ωδείου των Παρισίων, ο **E. ΚΠΟΣΣΕ** κατασκευάζει
μολις με την εταιρία **Buffet** έναν τύπο, στο οποίο εφαρμόζει τις αρχές του συστήματος
για το φλάσιο του **Boehm**.

Το κλαρινέτο είναι **όργανο μεταφοράς**, που σημαίνει ότι δεν ικεί ακριβώς στο ύψος
που γράφεται στην παρτίτούρα.

Απλή ανάλογη με το **ΒΑΣΙΚΟ ΚΟΥΡΔΙΣΜΑ** του ίδιου του οργάνου.

Τα πιο διαδεδομένα είναι το κλαρινέτο

σε **λα** και σε **σι♭**.

Τιμές εισιτηρίων Κ.Ο.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	20, 00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ	12, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	9, 00 €

ΜΕΙΩΜΕΝΟ - ΟΜΑΔΙΚΟ *

ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ	9, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	6, 00 €

*ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Μειωμένο εισιτήριο δικαιούνται μοθητές,
φοιτητές, σπουδαστές ωδείων
και εκπαιδευτικοί

ΟΜΑΔΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Ειδική τιμή εισιτηρίου (ομαδικό)
ισχύει για γκρουπ άνω των 20 ατόμων
κατόπιν συννεφόπος με το ταμείο της Κ.Ο.Θ.

Τιμές συνδρομών 2003 [-25%]

11 συναυλίες [Ιανουάριος - Απρίλιος]	
ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	150, 00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ	95, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	70, 00 €

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΤΙΜΗ	
Για άλες τις ζώνες	45, 00 €

6 συναυλίες [Μάιος - Ιούνιος]

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	90, 00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ	50, 00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	40, 00 €

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΤΙΜΗ	
Για άλες τις ζώνες	25, 00 €

ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

καθώς και ένας συνοδός τους
δικαιούνται μειωμένου εισιτηρίου

Πληροφορίες για Εισιτήρια και συνδρομές στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ.

(Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),

Δευτέρα έως Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 17:00 - 20:00 και Παρασκευή 10:00 - 13:00

και το απόγευμα της συναυλίας στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

(Ταμείο Κ.Ο.Θ. 19:00 - 21:00)

Τηλέφωνο ταμείου: 2310 236990

Α' ΒΙΟΛΙΑ
Εξάρχωντες
Σίγου Παπανούς
Δημήτρης Χανδράκης

Κορυφαίαι Α'
Μίκης Μιχαλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Παπασιάδης

Tutti
Κρυσταλλής Αρχοντής
Εύη Δελτανοπούλου
Μαρία Δρυογιά
Γιώργος Κανθαλίδης
Ευαγγέλης Παπαδημητρής
Ανδρέας Παπουνιάδης
Ερέτρα Σούτση
Μαρία Συνεργή
Μαρία Σπανού
Ευτοίχη Ταλακούδη
Γύρηρος Γερανοπλές
Εκτίρη Λάπτης
Αντωνία Μιαουλή
Νίκος Τσονακάς

Β' ΒΙΟΛΙΑ
Κορυφαίαι Α'
Νάταρα Κότσου
Ανθή Τύμη

Κορυφαίαι Β'
Νικόλαος Αργοντής
Άλκετας Τζόφερς
Tutti
Εκκινθίδης Αλβερίνος
Isabelle Bath
Μαρία Εκκλετός
Αθανάσιος Βεδδούρης
Ευαγγέλη Κανιώρη
Καλλιώνη Μιλαρκή
Δημήτρης Παλαϊδής
Γιώργος Στεφανάκη
Άλκετας Ζέσσαρης
Δημήτρης Άλκενθρου
Ιωάννα Καντάση
Ζήρον Σιένης
Ιλκον Νάκη-Φερένος

ΒΙΟΛΕΣ
Κορυφαίαι Α'
Νεοκλής Νικολάΐδης
Χάρο Σερά
Lutz Kühne

Κορυφαίαι Β'
Άλκενθρος Βόλτας
Αντώνης Πορχής

Tutti
Χρήστος Βλάχος
Δημήτρης Δελερινόπουλος
Βιάλετα Θεοδωρίδης
Κατερίνη Μητροπούλου
Ευάνης Παρακία
Φελίκια Παπικά
Ρέζα Τερζήνη
Πούλος Ηλείδης
Δημοσθένης Φωτόπουλος

ΒΙΟΛΟΤΣΕΛΑ
Κορυφαίαι Α'
Δημήτρης Πάπτρος
Βασίλης Ζατέρης
Δημήτρης Γκουντρήος

Tutti
Κορυφαίαι Β'
Ρένες Μπαλτής
Απόστολος Χανδράκης

Tutti
Χρήστος Γρύμος
Βίκτορας Λαζαρής
Ανδρής Καντογάνης
Γεώργιος Μανάλας
Δημήτρης Παλαϊδής
Γιάννης Στέφαρης
Δημήτρης Άλκενθρου
Ιωάννα Καντάση
Ζήρον Σιένης
Ιλκον Νάκη-Φερένος

ΕΦΟΡΟΣ Κ.Θ.
Εκάνη Μηνούλιδη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ
Βασίλης Συγγράφης - Αντώνης Ευατριός

ΒΟΗΘΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΝ
Πέτρος Γιώτης

ΚΟΝΤΡΑΠΑΖΑ
Κορυφαίαι Α'
Γεώργιος Γρέλιστας
Χαράλαμπος Χειμωνίδης

Κορυφαίαι Β'
Ιωάννης Χατζής

Tutti
Ανωστάπος Μαυρουδής
Ελένη Μπουκατή¹
Εύρηνα Παντελίδη
Αγάπη Παρθενάκη²
Γιώργος Πολυχρωνάδης
Μιχάλης Σαμοντής

ΦΛΑΟΥΤΑ
Κορυφαίαι Α'
Νίκος Δημόπουλος
Πέτρος Παπαδημητρίου

Κορυφαίαι Β'
Ιωάννης Ανιούρης
Γεώργιος Κανάστας
Ιλις Μακρέβη
Μάλερα Χατζή

Tutti
Νίκος Κουκάς

ΩΜΠΟΣ
Κορυφαίαι Α'
Δημήτρης Καλλιεζής
Δημητρής Κίλους

Κορυφαίαι Β'
Νικόλαος Καλλιεζής
Βλαντυρή Γκανέβ
Κωναντίνης Χασώτης

Tutti
Ωμάρα Ματριάκης

Tutti
Κωναντίνης Βαθάδης
Μαρία Πουκουνίδη

ΚΟΡΝΑ
Κορυφαίαι Α'
Εμμανουήλ Ιωράνηδης
Τριαντάς Ελευθεράδης
Christian Bezemelmaas
Κωναντίνης Ιωράς

Kορυφαίαι Β'
Βασίλης Βραδελής
Ποντελής Φεύξη

Tutti
Νίκος Δραγαράνοβίτης

Αν. Καθηλιτενικός Διευθυντής □
Μίκης Μιχαλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός □
Κάρολας Τρικολίδης

Τούτο

Ελένη Μπουκατή¹
Εύρηνα Παντελίδη²
Αγάπη Παρθενάκη²
Γιώργος Πολυχρωνάδης²
Μιχάλης Σαμοντής²

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ
Κορυφαίαι Α'
Χρήστος Γρανίδης
Κουσμής Παπαδόπουλος

Κορυφαίαι Β'
Πόλλα Τριβ-Διαμονή¹
Άλκενθρος Σταυρίδης²
Θρίνιον Καπέλεκου

Κορυφαίαι Β'
Νίκος Μηνούλιδης¹
Άλκενθρος Σταυρίδης²
Θρίνιον Καπέλεκου

Tutti
Δημήτρης Κωνατζίνας¹
Ιωάννης Σπουράνης²

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ
Κορυφαίαι Α'
Σπύρος Παπαδημητρίου¹
Γρηγόρης Νετακάς²

Κορυφαίαι Β'
Νίκος Μηνούλιδης¹
Άλκενθρος Σταυρίδης²
Θρίνιον Καπέλεκου

Tutti
Δημήτρης Κωνατζίνας¹
Ιωάννης Σπουράνης²

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ
Κορυφαίαι Α'
Φίλημης Στερνάδης¹
Γιώργος Κόκκαρας²
Άθανάσιος Ντωνές

Κορυφαίαι Β'
Φώτης Δράκος¹
Δημήτρης Νέτακας²
Λουκάς Παρθενής

Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου¹
Βαγγέλης Μηταίτης²

ΤΟΥΜΠΑ
Κορυφαίαι Β'
Γιώργος Ταρκουνίδης¹
Παύλος Γεωργιαδής²

Tutti
Κορυφαίαι Β'
Βασίλης Βραδελής¹
Ποντελής Φεύξη²

Nίκος Δραγαράνοβίτης

*Οι μουσικοί της Κ.Θ. - μόνιμοι και έπειτα - αναφέρονται με ολοφραγή σερά

■ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ. - Μίκης Μιχαηλίδης
✉ michaelides@tssο.gr

■ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ

- Φίλιππος Χατζηάιμου
⌚ 2310 589160
✉ philh@tssο.gr

■ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - Βαγγέλης Γιασομακόπουλος
Μαρία Νικού
Νίκος Κυριακού
⌚ 2310 589163
✉ info@tssο.gr

■ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ - Στεφανία Γιάντση
⌚ 2310 589157
- Μανώλης Αδάμος
⌚ 2310 589159
✉ economics@tssο.gr

■ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ/
ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ - Άινα Μυθωνάκη
⌚ 2310 589156
✉ press@tssο.gr
✉ library@tssο.gr

■ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΙΣ - Πνευμόνη Σερδόρη
⌚ 2310 589158
✉ artistic-dep@tssο.gr

■ ΤΑΜΙΑΣ - Έλινα Παράσκου
⌚ 2310 236990

FAX Κ.Ο.Θ. 2310 604854

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστάν,

Κοϊκοκατράνη 21,

564 30 Σταυρούπολη,

Θεσσαλονίκη

TAMEIO K.O.O.

Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών,

Εθνικής Αμύνης 2,

546 22 Θεσσαλονίκη

www.tsoo.gr - unό κοτοσκευή

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαιώμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα
Η εισόδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιπρέπει μόνο στο διάλειμμα
Η εισόδος στη συναυλία επιπρέπει σε παιδά 6 ετών και άνω

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοακόπτηση, η φωτογράφηση
και η μαγνητοφόνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

13
X.O.E.

"Η μουσική

είναι

η φωνή

των αγγέλων."

Thomas Carlyle, 1795-1881

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Επίκοινων Αγγελίας
Επίκοινων Ημερησίων
Επίκοινων Ημερησίων
Αγγελίας

DOI+DOI+
DOI+DOI+

FM100.5
JAZZ & TEAHOUSE

Financial Times
Επικοινωνία
Επικοινωνία

Optical
design by VISUAL OPTICS

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΦΑΙΔΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΒΟΤΑΝΟΥΡΗ

ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΦΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΑΡΧΕΙΟ ΜΙΧΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ